

BLIKVANGER BREDE VORMING

ROC Friese Poort als waardengedreven organisatie

FOTO: ROC FRIESE POORT

Brede Vorming: wat zijn de ambities en activiteiten van 650+ onderwijsprofessionals van ROC Friese Poort? Gebaseerd op het waarderend onderzoek door ECB0, bespreken we ROC Friese Poort als waardengedreven organisatie. [PIETER BAAIJ, TARA SCHOEMAKER](#)

DE AMBITIE

ROC Friese Poort is als school een waardengemeenschap die een betekenisvolle bijdrage levert aan de samenleving. Dat streven is ingegeven door haar christelijk geïnspireerde identiteit. Diversiteit inspireert en verrijkt ons en nodigt uit tot gesprekken over wat het leven waarde(n) vol maakt.

We willen studenten en collega's van alle culturen en levensoriëntaties welkom heten. Binnen de kaders van onze democratische samenleving respecteren en accepteren we elkaar, ook als mensen bepaalde dingen

anders doen dan jij voor ogen hebt. Brede Vorming gaat namelijk ook over de omgang met elkaar als collega's, over werkplezier en individuele ontwikkeling.

We vinden het belangrijk dat we naar elkaar (blijven) omkijken en ons met elkaar en onze studenten verbonden voelen. We zien dat individualisme en verharding vaak de bovenaanvoert en we willen tegenwicht bieden door met onze studenten op zoek te gaan naar gezamenlijkheid. We stellen aan onze studenten de vraag: Wat wil jij als professional bijdragen aan jouw beroepsgroep en

aan onze democratische samenleving? Zo besteden we aandacht aan zes waarden, die zich richten op jezelf (Moed en Verstandigheid), de ander (Empathie en Rechtvaardigheid) en de wereld (Duurzaamheid en Solidariteit).

Wij stimuleren studenten om vorm te geven aan een betekenisvol leven. Uiteindelijk gaat het erom dat we studenten stimuleren zich thuis te voelen in de wereld, zodat zij vanuit die positie, bij alles wat er in hun leven langskomt, ontdekken waar ze zich mee willen verbinden. Dit vraagt om medewerkers die hieraan een actieve bijdrage willen leveren en hierover het gesprek willen voeren. In interactie ontdek je hoe je in het leven staat, wat belangrijke waarden en drijfveren zijn voor jou.

DE ONDERWIJSDROMER EN ONDERWIJSONDERZOEKER IN GESPREK

Hieronder geven we een stem aan de gedachten van een onderwijsdromer (die spreekt vanuit ROC Friese Poort) en van een onderwijsonderzoeker (die spreekt vanuit Blikvanger).

Dromer: Bij ROC Friese Poort zien we Brede Vorming ook als het bepalen en hanteren van normen en waarden. Wat voor de een belangrijk is, is dat niet per definitie voor de ander. Ook al verschillen we van elkaar, we willen graag samenwerken vanuit een gezamenlijk gedachtegoed. Wat willen we van daaruit teweerbrengen bij studenten?

Onderzoeker: Uit de Blikvanger blijkt dat binnen alle teams gemeenschappelijke waarden zoals respect, open staan voor de mening van anderen en het aangaan van de dialoog expliciet worden uitgedragen. Medewerkers zien dat zij daar een voorbeeldfunctie in hebben. Zoals een medewerker studentadministratie uit Leeuwarden zegt: "Goed voorleven nodigt uit tot goed naleven." Behandelen we elkaar zoals we zelf ook behandeld willen worden?

'Ik wil [als medewerker facilitair] er zijn voor studenten die hun weg niet kunnen vinden en die wij kunnen en mogen helpen met een stapje in de goede richting.'

Dromer: Door elke twintig weken een waarde centraal te stellen stimuleert het Practoraat Brede Vorming dat alle medewerkers, samen met studenten, nadenken over wat we belangrijk vinden in de

omgang met de ander. Zo gaven we rondom duurzaamheid aandacht aan de individuele impact die je kunt maken door bijvoorbeeld minder te reizen of bewuster te consumeren. Ook stelden we ons de vraag: geven we in onze voorbeeldrol naar studenten genoeg uiting aan rechtvaardigheid?

Onderzoeker: De directieraad reflecteert hierop: zijn wij rechtvaardig naar elkaar? Ze geeft aan belang te hechten aan eerlijkheid en transparantie. Rechtvaardigheid gaat ook over consequent zijn: afspraak is afspraak, gelijke behandeling voor iedereen en handel vanuit interesse voor de ander. Hoe streven we deze open cultuur na?

Dromer: Vele voornemens starten met in gesprek gaan met elkaar. Wat vinden we belangrijk in de omgang met de ander? Brede Vorming gaat ook over empathie kunnen tonen: hoe leef ik mij in de ander in? De eigen waardenpatronen zijn leidend in je handelen. Het is belangrijk je hier bewust van te zijn en dit met elkaar te delen. De school is voor studenten ook de plek om te oefenen je waarden uit te dragen.

Onderzoeker: Het vraagt soms moed om te staan voor wat je vindt en wat je doet. Ook luisteren naar eigen grenzen en deze aan een ander aangeven vergt moed. Dat geldt zowel voor onze studenten als medewerkers. Een moedig persoon komt voor zichzelf op. "Durf nee te zeggen op een verzoek, zeker als dit ten koste gaat van jezelf", geeft een medewerker van studentadministratie uit Emmeloord aan. Hoe kunnen we elkaar op een rechtvaardige, opbouwende manier aanspreken?

DIALOOGSTARTERS

1. Verbondenheid voelen is een belangrijke voorwaarde om je verder te ontwikkelen op school.

Bron

Baay, P., Bombala, B., Ferket, R., Hofland, A., Schoemaker, T., Feld, L., Kuitert, M., Twilt, J., & Vos, K. (2020). *Blikvanger: Brede Vorming in de praktijk van ROC Friese Poort. 's-Hertogenbosch: ECB/O Friese Poort. Zie hier de [website](#) met het hele onderzoek.*

Artikelserie van zes ambities

Serie van zes artikelen 'Blikvanger Brede Vorming' in dit [Vaktijdschrift](#):

1. ROC Friese Poort als inclusieve organisatie – nr.9 2020 | 2. ROC Friese Poort als ontmoetings-school – nr.1 2021 | 3. De vervulking van Brede Vorming in de onderwijspraktijk – nr.2 2021 | 4. Het handelen naar Brede Vorming – nr.3 2021 | 5. Community Service Learning als kans – nr. 4 2021.

Hoe zorgen we ervoor dat iedere student zich gezien voelt?

2. Brede Vorming vindt ook buiten de onderwijsinstelling plaats, bijvoorbeeld in gesprekken aan de keukentafel thuis, binnen een team op de sportclub of tijdens vrijwilligerswerk. Hoe stimuleren we de transfer van datgene wat op school besproken wordt naar wat daarbuiten gebeurt? Hoe kunnen we daar als school invloed op uitoefenen?
3. Het team informatiemanagement vindt het belangrijk dat zowel medewerkers als studenten leren ontdekken wie ze zijn en hoe het komt dat ze zo zijn. "Kennissen is macht, maar karakter is meer." Op welke manier kunnen we elkaar genoeg ruimte voor bezinning geven?

PIETER BAAY IS PRAKTIJKNNOVATOR BIJ ONDERWIJS124, TARA SCHOEMAKER IS ADVISEUR BIJ CINOP